

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNPAL REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre	2 kor.
Fél évre	4 "
Egész évre	8 "
Egyes szám ára	20 fill.

Felelős szerkesztő:
ZÁDORV KÁROLY.
Lapkiadótulajdonos:
FIGULI ANTAL.

A lap szemléi részét illető közlemények a »Petrozsény és Vidéke« szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a Kiadóhivatalhoz küldendők.

Hirdetések, valamint nyilvántartási közlemények árszabály szerint számítatnak.

A települések kötelező bejelentéséről.

II.

Elszámálhatalan köz- és magánérdek fűződik a községben huzamosabb ideig tartózkodók, főként pedig az állandóan letelepültek nyilvántartásához. Előző cikkünkben említett fontos okokon kívül felelőitük a főbbeket.

A községi törvény (1886. XXII.) rendelkezése (1. §.) szerint minden honpolgárnak valamely község kötelekebe kell tartoznia. Ezen törvény külön fejezetben intézkedik a községi illetőségről, amelynek megállapítása számtalan esetben annyi dolgot és gondot ad a közigazgatási hatóságoknak. Vitas illetőségi ügy azonban aránylag sehol sem fordul elő annyi, mint Petrozsényben és zsilvölgyi többi községekben. Alig van közgyűlés, ahol több ilyen ügy ne tárgyalatnék. És csak nagyon kevés esetekben ismeri el a község az illetőséget; mert nincsenek a települést, a község kötelekebe való felvételt, általán az illetőség megszerzését igazoló adatok. Aminek hátrányos következményei a többek között, hogy adott esetekben az érdekeltek nem kaphatnak erkölcsi, vagyoni, vagy más olyan helyhatósági bizonyítványt, amelyre életbevágó szükségük volna. Futkosnak, folya-

modnak, előző, időközi, vagy későbbi lakhelyük előjáróságaihoz s mindegyik illetéktelennek tartja magát a kért bizonyítvány, vagy más igazolvány kiállítására.

Sok kellemetlenségnek, költségeknek sőt sérelemnek eleje vétetnek, ha a települések és elköltözések kötelező bejelentéséről rendes nyilvántartást vezetne a község, amire egyébként a saját háztartása érdekében is szükség volna. A törvény ugyanis úgy intézkedik, hogy azok a községek, amelyek a községi közigazgatás költségeinek fedezhetése végett a polgárok megadóztatására vannak utalva, a települést, a község kötelekebe való felvételt mérsékelt díj fizetéshez köthetik. És akkor, midőn Petrozsény csaknem az egész háztartási szükségletet a pótdoból fedezi, nemcsak törvényes, de méltányos is, hogy azok az idetelepülők, akik a nagy anyagi áldozatokkal létesített közintézmények előnyeit élvezik, legalább a települési díj címen fizetendő összeggel járuljanak azok költségeihez.

Már 12 év előtt, amikor sokkal kevesebb költséggel lehetett adminisztrálni, a községi képviselőtestület a 17—1897. kgy. számú határozatával alkotott s 40—1898. kgy. sz. a. törvényhatósági jóváhagyást nyert szabályrendeletben megállapította a települési díjakat, sőt

rendes nyilvántartás vezetéséről is. Ezen szabályrendelet 2. §. a) pontja szerint: kereskedők, vendéglősök, korcsmárosok és vállalkozók 25 frtot; a b) pont szerint: mészárosok, szatócsok 12 frtot; a c) pont szerint segéddel dolgozó iparosok 6 frtot, a segéd nélkül dolgozók 2 frtot fizetnek és pedig visszamenőleg 1895. évtől kezdődőleg.

Ez a statum csak azt bizonyítja, hogy a község már 12 év előtt érezte, hogy jövedelem forrást kell teremtenie a beligazgatás céljára. Ámde ez a rendelkezés is irott malaszt maradt, eltekintve attól, hogy az utóbbi években az előjáróság az iparigazolványok kiállításakor erősen behajtja a községi kötelekebe való felvételt, illetőleg a településért szedhető díjakat, ami bizony nem kis kellemetlenséggel jár, mert az érdekeltek sérelmesnek tartják, hogy csak is a most ideköltöző kereskedőktől, iparosoktól, vagyis, akik iparigazolványt váltani kénytelenek azoktól követelik a települési díjakat és másoktól nem.

Őszintén megvallva, az illetőknek igazuk van, mert az iparigazolvány váltásra nem kötelezett más foglalkozású letelepülők, akik talán előnyösebb haszonhajtó foglalkozást űznek, települési díj fizetésére nem köteleztetnek. Ámde

„PETROZSÉNY és VIDÉKE” TÁRCÁJA.

Te és én.

*Te erdőszerűn nőtél, altatód
Az esti szellő sutogása volt, —
A ringó nádas sölét rejtekén
Örök homályban — ott születtem én,*

*Bibor palástként hull a fény reád
Csilló gyöngyharmat a te koronád.
Imbolygó sápadt lidércsláng csupán
Mi néha-néha fényt vett én reám.*

*Tenéked himesszárnyu pillehad
Csókolja nyíló bársony szirmodat,
Köröttem meg lápszülte éjbogar
Surranó szárnyon döngicsélve száll.*

*És így akarta ezt már végzetünk,
Hogy egymásé se legyünk,
Te ethervadnál itt a sás tövén
S elfonyadnék az erdőszerűn én.*

Jellenffy Ivette.

Egy rejtélyes eset.

Mikor a félig besötétített kicsiny szobába belépünk, az ágy szélén összekuporodva guggoló férfialak hirtelen felegyenesedett és kimért szabályos léptekkel közeledett felénk. Köszöntésünket észre sem véve megállt előttünk és tévő sötét tűzben lobogó szemei oly kísértetiesen csillogtak a félhomályban, hogy önkénytelenül megszorítottam kísérom karját.

— Tudom már, miért jött uram — szólott és hogy elkezdett beszélni, fakó ajkainak gépies mozgása és hangjának félelmes üressége még egyszer végigborzongatót — meg akarja hallgatni azt a rejtélyes történetet, amely velem megesett és amelynek magyarázatát még ma sem tudom. Igazán nagyon lekötölte, ha nyitjára vezetne annak a rejtélynek, amely megfoghatatlanságában még az örűtség karjai közé fog sodorni.

— Nos, hallja tehát:

Idestova két esztendeje lesz, hogy súlyosan megbetegedve hosszabb ideig az ágyat voltam kénytelen őrizni. Már-már a javulás útjára léptem, a krízisen is szerencsésen tustem, midőn egy új, csodálatos komplikáció járult a bajomhoz. Mintha sűrű köd ereszkedett volna reám mázsás súlylyal, szorítva oda kór-ágyamhoz, nem tudtam mozogni se karomat, se lábamat, sőt lassankint szívem verése is elállt.

Orvosaim konziliumot tartottak fölöttem s a mes-

terséges légzéstől az ether injekcióig minden lehető és lehetetlen eszközt és módot megkísérlettek, hogy újra életre keltsenek. De hasztalan, a szám elé tartott kristálytűkő fénye páráltan maradt, kétségtelen bizonyítéka az ő szemükben annak, hogy immár csak egy hullával van dolguk.

Eleinte mulattatott a dolog. Azt hittem, hogy ez az állapot legteljebb csak néhány óráig tarthat el és szinte jól esett arra gondolnom, hogy mily nagy örömet fog körülöttem zokogó családom körében életre ébredésem okozni.

De az órák csak multak sűrű egymásutánban és a lethargiának csak nem akart vége szakadni. Látam, amint az »Entreprise« gyászujtásos, bóbítas emberei felállítják a fekete ravatalt, érzem, mint fektetnek a hideg, nehéz tölgyfa koporsóba, a viaszgyertyák sárga világaiból felszáló füst mind sűrűbb és sűrűbb felleggel vonta be a szoba menyezétét — és én nem tudtam mozdulni, nem jött hang ajkamra.

Iszonyu rémület fogott el. Irgalmas Isten! ha rövid időn belül nem sikerül életelt adni magamról, élve fognak eltemetni. Kiáltani, bömbölni akartam, de hasztalan, ajkaim mozdulatlanok maradtak és e hasztalan erőlködésbe elvesztvén eszméletemet, elájultam.

*

Tompá moraj keltett fel álmomból, sűrű sötétség vett körül és azt hívn, hogy otthon fekszem ágyamban, fel akartam kelni, hogy kinézve ablakomon, meg-

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle

Használata valódi áldás gyomorbajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

késérűviz

Az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
= rendbe hozza. =
Kis üveg ... 40 fill.
Nagy üveg ... 60 fill.

26—52

a hivatkozott szabályrendelet csak az említett iparosok, kereskedők s vállalkozókkal szemben ad jogot a díj követelésére, tehát a jelzett címen fizetésre nem kötelezhetők. Ebben nincsen se igazság, se méltányosság. A törvény intenciójának s tételes rendelkezésének, de a község érdekében sem felel meg, hogy akik a közléstélmények előnyeit élvezik, ne járuljanak azok költségeihez. Indokolt volna tehát, hogy a szabályrendelet aként módosítsák, hogy a települési díjat ne csak az érintett foglalkozást űzők, hanem mindazok, akik a község köteleibe felvétetnek, avagy a községi illetőséget egyébként megszerzik — szintén fizessék. A közkiadások fedezetére eként tekintélyes összeg folyna be, anélkül, hogy az idetelepültek indokolatlanul teher viselésre köteleztetnének.

Maga a községi képviselőtestület és különösen a gazdasági és pénzügyi bizottság minden irányban igyekszik jövedelem forrásokat teremteni. A telepítési díjakról szóló szabályrendelet indokolható módosításával és végrehajtásával igen szép jövedelemhez jutna Petrozsény község.

KÜLÖNFÉLÉK:

— **Halálozás.** Nagybarcsai Barcsay Béla nyug. anyakönyvi felügyelő, a nagykereskedő Barcsay fejedelmi család Nesztora folyó hó 4-én Budapesten meghalt. Az elhunyt nemrég költözött föl Déváról Budapestre. Már évek óta állandóan betegeskedett és azért ment fel a fővárosba, hogy ott előkelő orvostanárokkal gyógytassa magát. Az elhunyt 1830-ban született. Iskoláit Nagyszébenben végezte, melynek befejezte után katonai pályára lépett. Mint ulánus-hadnagy kezdte katonai pályáját és a felsőmagyarországi hadtesthez lett beosztva. Az elnyomtatás korszakának szelleme azonban megutáltatta vele a katonaságot és mint ulánus főhadnagy otthagya a kardbajt, a marossolymosi terjedelmes Barcsay birtokon telepedett meg és nőül vevén Kénési Sándor Máriát, a birtokon gazdálkodásba fogott. 1862. évben az akkori marossolymosi járás szolgabírája lett, majd midőn a vármegye járásai új beosztást nyertek, a központi dévai járás szolgabírája lett, mely állásban egész 1898-ig megmaradt, midőn is a felállított anyakönyvi felügyelőségek közül a hunyadvármegyei és alsófehérvármegyeinek vezetésével bízott meg, mint főfelügyelő. Ezen állásban maradt 1907-ig mikor az állások megszüntetése folytán nyugdíjaztatott. Élete a munka volt. Résztvev a vármegye életének

tudjam a zaj okát. De ki irta le rémületemet, midőn minden oldalról hideg nyirkos deszkába ütköztem.

Egy perc alatt beláttam helyzetem borzalmasságát: fentről a rögök tompa dübörgéssel hulltak koporsóm fedelére. A kin, rémület és iszony csak meg van az emberi szív érzelmeiben, az most mind utat tört magának abban a hörgő sikolyban, mely ajkaimra tört. Ordítani, bömbölni kezdtem, hiszen ha most a circumdederumot énekelve körülállják a síromat, mondom, ha most nem adhatom tudtukra, hogy élek, akkor a legborzalmasabb kinszenvedésnek nézhetek elébe én, az élő a holtak birodalmában elevenen eltemetve.

És fentről a rögök csak hulltak hulltak lefelé, kezemet véresre vertem a koporsóm fedelén, izzó tüzkarikákat láttam keringeni szemeim előtt, még egy utolsót hördülve, teljesen elaléltam — meghaltam. És mégis itt vagyok. Tudni akarom, hogy ki ástott ki börtönömből, tudni akarom, ki hozott ide engemet, tudni akarom, tudni akarom!

Szemében rémítő tűz csillant fel, ajka tájékozott és neki vetve magát az alacsony tábori ágynak, zokogva temette a párnák közé fejét.

Szinte megkönnyebbülten lélegzettem fel, mikor újra kint voltunk a barátságos napsugaras folyosón.

— Látod ezt az embert, a hipnózis tette tönkre, — szólt hozzám barátom — Grivot de Goncourt, a híres ideggyógyász, miközben zajtalanul fordította rá az ötös számú cellára a kulcsot. Egy szénszál alkalmából ugyanis azt szuggerálták neki, hogy elevenen lett eltemetve és az a rémület, melyet hipnotikus álmában átértett, oly borzalmas hatással volt lelki világára, hogy attól elméje ökrekre elborult.

Szilágyi Ferenc.

minden mozzanatában, valamint a társadalmi életben is vezetőszerepet vitt. Az erdélyi református egyházkerületnek évek óta főgondnoka és az egyházi életnek lelkes bajnoka volt. Holtteteme vasárnap, i. hó 7-én délelőtt a féltizenegyes vonattal érkezett Dévára, midőn is a vasúti állomásról nagy részvét mellett a temetőbe kísérték s örök nyugalomra helyezték. Az elhunyt fivére volt a Petrozsényben elhalt Barcsay Árpádnak és Barcsay Kálmár volt főispánnak.

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Mártonffy József m. kir. számellenőrt, petrozsényi járási számvevőt a marosújvári m. kir. főbányahivatal mellé rendelt számvevőséghez hasonminőségben áthelyezte.

— **Áthelyezés.** A m. kir. belügyminiszter Huszár Adolf határrendőrségi fogalmazót Petrozsénybe helyezte s a bíraskodási joggal felruházott itteni határrendőrségi kirendeltség vezetésével bízta meg.

— **Ügyvédi iroda.** Dr. Heppes Ferencz ügyvéd Hátszegről Vulkánba költözött s ott ügyvédi irodát nyitott.

— **Hunyadvármegyei Általános Tanítóegyesület zsilai járásköre,** f. évi november hó 18-án a vulkáni társulati elemi népiskolánál tartja évi rendes ülését, melynek tárgysorozata a következő: 1. „Hymnus”-t éneklés az egyesület férfikara. 2. Elnöki megnyitó-beszéd. 3. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 4. A gyakorlati tanítások megvitatása. 5. Az „Utastás”-nak Nána Aurél által való ismertetése, illetőleg bírálata. 6. Vittkóné Tóth E. Janka A tanító és az új „Utastás” című felolvasása. 10 percnnyi szünet. 7. Lévy Gábor előadása, a szépirás tanítása módszeréről. 8. Vass Imre felolvasása a nevelés-oktatás köréből. 9. Bakó Lajos értekezése. 10. A jövő gyűlés helyének, idejének és tárgysorozatának a megállapítása. 11. Indítványok. 12. A „Szózat” éneklése. Társas-ebéd a Rosenthal-féle vendéglőben. Egy teríték ára 4.40 kor. A gyűlést megelőzőleg, a helybeli tanítók gyakorlati tanítás tartanak. A tanítás tárgya: az I. osztályban a fonomimikai módszer alkalmazása, a II. osztályban verstárgyalás, a III. osztályban énektanítás és a IV—VI. osztályban a közönséges törtékel való foglalkozás lesz. Ezen tanítások pontosan 8 órákor kezdődnek és egy óráig tartanak. A nemes társadalomtól, a tanügy nevében, hazafias érdeklődést és szíves támogatást kérünk! Salló Károly járásköri elnök.

— **Epilepsziában** (nehézkór) szenvedő betegek nagy érdeke fűződik azon nevezetes eseményhez, hogy a lezajlott nemzetközi orvosi kongresszus az Epilepszia gyógyítására nemzetközi Ligát alkotott, melynek központja Budapest. A betegeket azonban az érdekelheti legjobban, hogy az a gyógymód jelenti a legnagyobb haladást, melyet dr. Szabó B. Sándor Budapest, Nagykorona-utca 18 honosított meg s mely gyógymód minden betegnek rendelkezésére áll, ha e kiváló specialista orvoshoz fordul.

— **Ügyvédi iroda áthelyezés.** Dr. Olariu Miklós ügyvéd, Petrozsényben, a Janza-telepre helyezte át ügyvédi irodáját.

— **A petrozsényi villamossági részvénytársaság** telepe teljesítő képességének fokozása céljából az épület kibővítésének, új kazán beállításának és gépalap létesítésének engedélyezéséért folyamodott. A folyó hó 12-én megejtett helyszíni tárgyalás alapján a járási főszolgabíró a kért engedélyt megadta.

— **Ebmarás.** Aninosza bányatelepen egy nagy házörző eb garázdálkodott s rémületbe ejtette a lakosokat. Szerencsétlenségre Jasek Ferenc bányatársulati építőt, nejét és kis gyermekét megmarta. A dühös kutyát üldözbe vették, de nyomtalanul eltűnt. Minden jel arra mutat, hogy a kutya meg volt veszedve. A megmárt egyének i. hó 10-én éjjel felutaztak Budapestre, a Pasteur-féle gyógyintézetbe, hogy magukat beojtassák. Értesülésünk szerint a petrozsényi járás főszolgabírája 40 napi ebzárlatot rendelt el, amit a közönség megnyugvással vesz tudomásul. Kíváncsot volna azonban, hogy az elszaporodott kóbor ebek kipusztítása iránt a legerélyesebb intézkedés fogantatásának.

— **Érettségi vizsgálat.** A nagyszébeni tanterület főigazgatósága a f. évi december havi javító és pótló érettségi vizsgálatok kezdő idejét az egész tanterületre nézve f. évi december hó 6-án reggel 8 órára állapította meg. A vizsgálatok a nagyszébeni állami főgimnáziumban lesznek; aki bővebb tájékoztatást akar szerezni, az forduljon a nevezett főgimnázium igazgatóságához.

— **Uránia.** A mozgófénykép mutatóványok nemcsak szórakoztató, de tanulságos produkciók s szélesbítik az emberi tudást és hasznos ismereteket. Mással éppen úgy, mint a színészetet, a mozgófénykép színhá-

zatát is segítyezik. Sokszor szóvá tettük már ezt az ügyet s mindenkor fontosságához mért jóakarattal. Osztoroztuk a vezetés, az igazgatás körül tapasztalt hiányokat, rendellenességeket. Eppen azért kötelességünk a méltányló elismerés akkor, mikor ennek meg van az indoka. Hogy egész héten át egy műsor legyen, azt ki fogásoltuk. Most konstatálhatjuk, hogy az igazgatóság a jogos igényeknek megfelelő módon gondoskodott arról, hogy a Moztí vonzóvá tegye. Hetenkint kétszer változik a program. — Az egyik kedden, szerdán és a másik pénteken, szombaton és vasárnap lesz előadva és az előadások pontosan egynegyed 9 órákor kezdődnek.

— **Adakozás.** Néhai Györke Ferenc nevére s emlékére koszorúemgvalás címén teendő főgimnáziumi alapítvány létesítésére adakoztak: Török Mór 50 kor. Kluger Fülöp 20 kor. Blankenberg János 10 kor. Grünblatt Gerson 10 kor. Schwartz Vilmos 10 kor. Kársz Elemér 10 kor. Szokol Miklós 5 kor. Schwartz Zsigmond 2 kor. Schuller Gyula 2 kor. Dunay Mihály 2 kor. Salzmann Henrik 4 kor. Bartalits János 2 kor. Kozák György 2 kor. Nagy István 2 kor. Kleits Péter 2 kor. Fejes Lajos 2 kor. Berger Adolfiné 50 kor. Tribusz Aladár 10 kor. Barcsay István 10 kor. Graffius Vilmos 10 kor. Henrik Viktor 10 kor. Petrozsényi Casino 50 kor. Fritz Károly 10 kor. Rudolf József 20 kor. Gácsér János 2 kor. Hro jencsik István 10 kor. Koháry Géza 1 kor. Ladányi Albin 1 kor. Lugossy Béla 1 kor. Fürber Ferenc 2 kor. Muschong Rezső 2 kor. Piszli Ödön 1 kor. Mara Iván 2 kor. Bosnyák István 2 kor. Jovanovics Imre 1 kor. Milojkovic Lyubomir 2 kor. Hacker Márton 5 kor. Sági János 2 kor. Károly Róza 2 kor. Kohn Rezső 2 kor. Imling Antal 20 kor. Képes Elek 2 kor. Bartel József 2 kor. Csetényi Emil 2 kor. Biró Lajos 2 kor. Zsilv. vadász egyesület 10 kor. Grausamm József 10 kor. Lázár Lajos 10 kor. Bozics Markó 5 kor. Lázár Lipót 2 kor. Collarini Viktor 10 kor. Marossy Vincze 2 kor. Borsy János 10 kor. Gedő Ferenc 5 kor. Jassek Ferenc 3 kor. Litskó János 2 kor. Szilágyi Manó 4 kor. Ladányi Jenő 2 kor. Pick Samu 5 kor. Marek Mór 20 kor. Fehér Ignác 5 kor. Klein Vilmos 2 kor. Weisz Mór 2 kor. Váradi Vilmos 10 kor. Peccol Antal 30 kor. Schwemhammer István 10 kor. Ugray Sándor (Dés) 20 kor. Zádory Károly 5 kor. Schusztar Samu 2 kor. A gyűjtés folyamatban van.

— **Válasz** a »Marien Heim« című közleményre:

— **A »Petrozsény és Vidéke«** folyó évi 45. számában megjelent és »Marien Heim«-al jelzett cikkére azon észrevételt kívánom csupán tenni, hogy ily elnevezésű magánlakház tényleg létezik Banica állomása közelében — és ezen elnevezés csupán priásból, egy minden tekintetben magyar és hazafias urnó iránti legmélyebb tisztelet kifejezése alkalmából történt. Hogy a tisztelet kifejezése magyar, német vagy arab nyelven jut kifejezésre, az azt hiszem nem sértheti érzelmében egy helyesen gondolkozó igaz magyart sem. Hogy a Banicán keletkező új iparvállalat szelleme és vezetése minden tekintetben magyar, arra nézve azt hiszem elég biztosítékot nyújt az alatt irt neve, ki ezen vállalatnak társtulajdonosa. Ha azonban akad sovínista, ki fentiekből nem ért — úgy szívesen szolgálak felvilágosítással amúgy magyarul is.

Maderspach Béla.

(Azon elvnel fogva, hogy a magyarságoknak s véleménynyilvánításnak mindenkor helyt adunk, észrevétel nélkül közöljük. Szerk.)

— **Szöllőbirtokosainkhoz!** Nagy Gábor szöllő-nagybirtokos augusztus hóban felhívást intézett a fővárosi lapokban, hogy az általa 20 év óta tenyésztett delavera faj-szöllőnek termését az idén, a midőn az ország összes szöllő termését a betegségek majdnem teljesen le pusztították, a helyszínen tekintsek meg s győződjenek meg, hogy a delavera szöllőről tett állítások a valóságnak teljesen megfelelnek. Ezen felhívásra az ország bor-vidékeiről tömegesen utaztak Kolyra, sőt egyes borvidékek 10—16 tagú küldöttséget is küldtek tanulmányozás végett. Minden látogató a helyszínen annyira el volt ragadtatva, hogy nyomban nagyobb mennyiséget vásároltak, sőt egy nagybirtokos 200,000 darabra tett megrendelést. Oly sok előnye van a világhírű delavera szőlőnek és borknak, hogy t. olvasóink saját érdekükben cselekszenek, ha meghozatják Nagy Gábor, Koly, (Bihar m.) képes árjegyzékét, melyet ingyen és bérmentve küld.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlen kell. Ha »Réthi« névre figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti Pemete-fű-cukorkát kapunk 60 fillértért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziaszt, mely köhögés, rekedtség, hurutos bántalmak sok ezer esetében kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a »RÉTHY« név.

INNEN=ONNAN.

A PATAKFALVI ÖRDÖG.

A Bach korszakban Magyarország nyakán tartott német katonaságból, hogy elszállásolást nyerjenek, egy alkalommal három-négy századot Udvarhely vármegyében Patakfalvára vezényeltek ki.

Élt akkor Patakfalván egy Szabados Péterné nevű özvegyasszony. Neki is jutott a derék hadiakból. De miként más, ő se örült a kelletlen vendégeknek. Inkább annak örült volna, ha valami módon azoktól megszabadulhatott volna.

Szabadosnének volt egy kamaszkor előtt levő félkegyelmű fiugyermeke, de aki úgy tudott bánni a parittyával, hogy Dávid se jobban annak idején.

Mikor az idegen katonák a kicsiny családnál megtelepedtek, a fiú észrevétlenül a kemence alá rejtőzködött s onnan időközönként parittyával hol egyik, hol másik katonára egy-egy darabka kavicsot lőtt ki.

A katonák a jelenségen megütköztek s kutatni kezdték, hogy a kavicsdobálás honnan ered, de a rejték helyét s abban a fiút felfedezni nem tudták. A rejtélyes művelet pedig megismétlődött napról-napra. Végre is az a meggyőződés érlelődött meg bennük, hogy az ördög keze játszik közre a bologdan s feleltes hatóságukhoz ilyen értelmű jelentést küldöttek.

A tisztség kiszállott, hogy a titokzatos dolgot kifürkészsze. Bár azonban a fiú most se hagyott fel tréfájával, úgy hogy egy-egy darab kavics még egyik-másik tisztet is érte, őt most se találták meg. Megállapították tehát hivatalosan is, hogy ami a lakásban történik, az az ördög műve s papot hívtak, hogy az a bestiát a hajlékából tömjénfüsttel kergetse ki. Nem a Szabadosné kedvéért, hanem az ott elszállásolva levő katonák testi épsége és lelki nyugalmaért. A megátalkodott ördög azonban még a tömjénfüst szagtól se ijedt meg, sőt egy-egy kavics a hivatalos funkciója közben a szentatya hátához is oda dörgölődött, a minisztránssok pedig azt se tudták, hogy fejükkal merre felé kapkodjanak. Hordjuk az irhát innen, adta ki végre is a jelszót a bizottság s szegény Szabadosné megszabadul már-már kelletlen vendégeitől, amikor az utolsó pillanatban egy tiszt a furiángos szerkezetű kemence rejték helyén, ahova a szomszédos szobából is be lehetett bujni, a fiút felfedezte.

A megtorlás el nem maradhatott. A gyerekek csak a fülét huzogatták meg, de Szabadosnét megköttözték, Udvarhelyre vitték s ott, betollazva, a piacon pellengére állították.

A patakfalvi ördögnek azonban híre terjedt már a környéken is. Arról beszéltek mindenféle azzal a hőőhajtással, vajha, ahol egy német katona van, oda mindenüvé szállásolná be magát egy ördög is s azok egymással szövötközve, hordanák ki valamenyt nem csak a Székelyföldre, de az egész ország határából.

A bizottságnak éppen ellenkező volt az őhajtása, Szabadosnét tehát már a példaadás okáért is még jobban meg akarták szegényíteni. E célból csináltatott még egy felírást táblát s azt a Szabadosné mellé függesztette, hogy azon mindenki olvashassa:

„Ez a patakfalvi ördög.”

A közönség azonban Szabadosnéval tartott s a szép leányok még nagyobb szenvedelemmel énekeltek a nótát:

Hajdu volnál, szeretnék;
Katona vagy, nem szeretlek;
Húzó-vonó a te neved;
Akasztófa a te helyed.

13936/909. polg. szám.

Hirdetmény.

A kir. törvényszék mint birtok bíróság a salgótarjáni kőszénbánya részvénytársaság zsilvajdej-vulkáni mélyaknai iparvágánya céljaira szükséges földterületen kisajátítási ügyében a Hunyadmegye közigazgatási bizottsága által 4401/909 szám alatt áttett iratok köve tkeztében 1881. XLI t. cikk 46 § alapján a kisajátítási összeírás 1-16 t. sz. s felvett ingatlanokra vonatkozólag a kártalanítási eljárás megkezdésére határnapul 1909. évi december hó 1 napjának d. e. 8 óráját Zsilvajdejvulkán község házhoz, illetőleg innen folytatólag a helyszínére ezennel ki

tüzi, a tárgyalás vezetésére Seres Barna kir. törvényszéki birót kiküldi, mellé jegyzőkönyvvezetőt rendel, a fenti határnapra és helyre, a kisajátítót a kisajátítási összeírásban foglalt tulajdonosokat nemkülönb az összes telekkönyvi érdekelteket, vagy azok törvényes képviselőit egyenként külön megidézi, a távollévők vagy ismeretlen tartzkodásuak számára hivatalból dr. Grosz N. Ignác lupényi ügyvédet gondnokul kinevezi. A kir. törvényszék az összes érdekelteket oly figyelmeztetéssel idézi meg, hogy az érdekeltek kimaradása a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja.

Az egyéni külön értesítés elmaradása, vagy a tárgyalásról való elmaradás miatt igazolásnak helye nincs.

A kir. törvényszék.

Déván, 1909. évi november hó 4 napján.

Pap Domokos s. k.

elnök.

Csipkés s. k.

jegyző.

1465—1909. vhtó szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. II. 582 számú végzése következtében Szilágyi Ferenc ügyvéd által képviselt Muntyán Soifon javára 54 kor. 60 fill. s jár erejéig 1909. évi április hó 7. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 730 kor. becsült következő ingóságok u. m. széna és szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 541. számú végzése folytán 54. kor. 60 fill. tőkekövetelés ennek 1 évi napjától járó kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 13 kor. 60 fill. bíróilag már megállapított költségek erejéig, Galac köz. égb. leendő megtartására 1909. évi november hó 19-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 24. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi október hó 24. napján.

Bíró János,

kir. bir. végrehajtó.

1486/1909. vhtó. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 20., illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 1909 évi 5820 számú végzése következtében dr. Popu Viktor ügyvéd által képviselt Magyar általános hitelbank javára 900 kor. s jár. erejéig 1909 évi augusztus hó 15-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 870 kor. becsült következő ingóságok, úgy mint széna nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1627 számú végzése folytán 900 kor. tőkekövetelés ennek 1909 évi február hó 15 napjától járó 6 % kamatai $\frac{1}{3}$ % váltódíj és eddig összesen 131 k. 94 fill.-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig, H.-Furikányközségben végrehajtási szenvedők lakásán leendő megtartására 1909. évi november hó 27-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az előtérvezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1909. évi november hó 3.

Bíró János,

kir. bir. végrehajtó.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy november hó 15-től

FÉRFISZABÓ

üzletemet az Emkével szemben, az ujonnan épült serfőzde r.-t. tulajdonát képező épületbe helyezem át. Abban az előnyös helyzetben vagyok, hogy személyes és készpénzzel történt bevásárlásaim folytán a legjutányosabb áron eleget tehetnek a megrendeléseknek.

Raktáron tartok legfinomabb angol és hazai gyártmányú szöveteket - nagyválasztékban

s a legmesszebbmenő igényeket kielégítő, kifogástalan szabás és munkáról kezkeskedve legfőbb törekvésem leendő a tisztelettel kért pártolást megszerezni és biztosítani. Javításokat és vasalásokat elfogadok.

:: Tisztelettel: ::

Kotzander Ábel

:: férfisزابó. ::

12

12

Köhögs. rekedtség és hurut ellen nincs jobb

a RETHY-féle pemetefü cukorkánál

Vásárlásnál vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzat van. 1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

ELADÓ

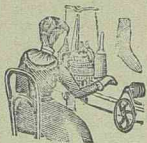
sarju, zab, széna kukorica jutányos árban Szokol Miklósnál, Petrozsény, Mátyás-utca.

HIRDETÉSEK

jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Egy

40 éves asszony állást keres mint házvezetőnő, gazdasszony vagy szakácsné. Cim, e lap kiadóhivatalába.

3==4 korona

állandó napi kereset.

Mindig szorgalmas egyének kerestnek egy harisnyakötődébe. Könnyű, szép és állandó napi kereset saját otthonában. Ingyen oktatás. Távoltság mellékes. Munkájának átvétele tőlünk állandóan biztosítva. Kérjen ön azonnal ingyen utasítást a

„Magyar-Keresztény Házi-Ipar“-tól,
WIEN, XVI/2, Friedmannngasse 11/81.

Kértek a címet olvashatóan írni.

Kiadó egy üzlethelyiség lakással. Vulkán-Krivadia legjobb forgalmu helyén. Értekezhetni lehet Eisler Ferenc háztulajdonosnál, Vulkán.

Nagyobb mennyiségű,

elsőrendű, jól kiégetett téglá eladó.

Cim e lap kiadóhivatalában.

MEGVÉTELRE kerestetik előnyös áron

két rattler.

Akik patkányfogásra használható két ilyen ebet eladni szándékoznak, szíveskedjenek e lap szerkesztőségével tudatni.

ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy Kossuth Lajos-utcában, Fehér Ignácz féle házban levő

női szabó divat-termemet

a Janza-telepre, volt Feithné-féle női szabó divat-terem helyére helyeztem át.

Egyben tudatom az érdeklődőket, hogy november hó 1-étől kezdve szabászati tanfolyamot nyitok és a jelentkezők szakszerű és alapos kiképzésére jutányos feltételek és felelősség mellett vállalkozom.

A n. é. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

LIEBERMANN IDA,
pesti varrónő.

FELDMANN JÓZSEF

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- ÉS LÁTSZERÉSZ ÜZLETE

PETROZSÉNY.

Van szerencsém Petrozsény és vidéke mélyen tisztelt közönségének nagybecsű tudomására hozni, hogy Petrozsényben, a Kossuth Lajos-utcában, Lukács Demeter-féle házban

arany-, ezüst-, nickkel zsebórákban és faliórákban

a legnagyobb és a legmesszebbmenő igényeket kielégítő készletet tartok és a legelőnyösebb feltételek mellett árusítom el.

Az órák javítását jótállás mellett a legjutányosabban eszközölöm.

Arany-, ezüst ékszerek és drága kővek szintén a legnagyobb választékban és a legjutányosabb feltételek mellett kaphatók üzletemben, ahol az arany és ezüst műves szakmába vágó munkákat a legbiztosabb és leg-

modernebb kivitelben eszközölöm. — Szemüvegek, csipetők, távcsovek stb. nagy választékban jutányosan kaphatók és ezek javítását pontosan és szakszerűen teljesítem.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Feldmann József,
órás és ékszerész.

Az orthodox zsidó templom

:: :: új épületében :: ::

több lakás kiadó:

2 üzlethelyiség lakással együtt, iparosok részére; 3 lakás, mely áll 1—1 szoba, konyha, és kamrából; 2 lakás, mely áll 2—2 szoba, konyha és kamrából. Ezen lakások december 15-től kiadók. Tudakozódhatni: HAMMER Á.
:: :: nagybázárosnál. :: ::

Hangverseny.

Az „Emke“ szállodában kizárólag csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap, Budapestről

TOLL JANCSI

a világhírű csello-művész és fia, zenekarával fog hangversenyezni.

Szabad bemenet!!

Kiváló tisztelettel

Maschancker és Szántó

vendéglősök.

forduljon minden érdeklődő

ki sült feltet elsőrendű fajliszta anyagára

Gyümölcsefacsemeték

Sétányfák, Diszcsérjék, Tülevelűek, Kerítésnövények, 4—12

Bogyógyümölcsűek stb. (l. síma áru)

Szőlőoltványok. európai és amerikai síma, gyökeres vesszők. (Oktató díszárgyék kíváncsi ingyen)

FISCHER és Társai.

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

TÖRLEY PEZSGŐ

SZÁLLÍTÓ ÜZLET.

Tisztelettel tudomására hozom Petrozsény és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy Petrozsényben (Kossuth Lajos-utca Gross Hermann ház)

szállító üzletet nyitottam

s úgy darab, mint waggon áruk s egyéb tárgyak szállítását helyben és a vidéken a legelőnyösebb feltételek és felelősség mellett elvállalom s pontosan teljesítem. Butor-szállító kocsii helybeli, vidéki vagy vasuti szállításra rendelkezésre áll.

Szíves pártfogást kér

SCHEIBER IGNÁCZ

szállító.